

Zondag 21 februari
'Ik heb dorst'
Bijbellezingen: Johannes 19, 25-30 en
Psalm 69, 1-22

Twee weken geleden hoorden wij dat er onder het kruis een geestelijke familie werd gevormd (Joh 19:25-27). Hier was het Jezus om te doen: een moeder en een leerling die aan elkaar werden gegeven, die aan elkaars liefde werden toevertrouwd. In het sterven van Jezus werd een geestelijke familie geboren: moeders en zonen, vaders en dochters, broeders en zusters die leefden van de redding en liefde van Christus en deze liefde aan elkaar zouden geven en van elkaar zouden ontvangen. Een geestelijk gezin dat tot de dag van Jezus' terugkomst met elkaar zou samenleven in verantwoordelijkheid voor elkaar en in afhankelijkheid van elkaar.

Nadat Jezus deze woorden gesproken had en de moeder en de leerling aan elkaar waren toevertrouwd, lezen wij 'omdat Hij wist dat nu alles volbracht was'. En twee verzen later lezen wij dat Jezus dat ook uitspreekt als het allerlaatste woord dat wij van Hem horen: 'het is volbracht!' Maar tussen dat ene 'nu alles volbracht is' en Jezus' woorden 'het is volbracht' gebeurt er opeens iets... eigenlijk lijkt het wel een storend element in de lijn van het verhaal: Hierna zei Jezus, omdat Hij wist dat nu alles volbracht was, opdat het Schriftwoord vervuld zou worden: 'Ik heb dorst'. ... Terwijl wij ademloos staan te luisteren, staan te wachten op Jezus' laatste woorden, het grote slotakkoord(!)... zegt Jezus eerst dat Hij dorst heeft en wordt er een spons met zure wijn gevuld en Hem bij de mond gebracht. Moest Johannes juist op dit moment aangeven dat Jezus zo intens aan het lijden was, dat Zijn tong aan Zijn gehemelte kleefde? Of heeft deze – ik noem het maar – 'onderbreking meer te zeggen? ... Iemand die een beetje bekend is met het diepe Johannesevangelie weet waarschijnlijk al dat het laatste het geval is... Dit moment waarop Jezus vlak voor Zijn sterven zegt 'Ik heb dorst' is niet zomaar een onderbreking, maar heeft veel meer te zeggen, ja heeft eigenlijk alles te zeggen...

Johannes hoorde op dit moment van Jezus' dorst Psalm 69 in vervulling gaan...

Johannes heeft al meerdere keren aangegeven dat hier in Jezus' lijden en sterven woorden uit het Oude Testament tot vervulling komen. Johannes en ook de andere Evangelieschrijvers - Lukas, Mattheüs en Markus - laten ons zien hoe Jezus bepaalde teksten uit het Oude Testament met Zijn leven, Zijn woorden en werken, en Zijn lijden heeft vervuld. Nu Johannes, alhoewel hij niet letterlijk een Bijbeltekst citeert, ziet hier aan het einde van het leven van Jezus Psalm 69 tot vervulling gaan. In vers 22 van Psalm 69 staat namelijk: 'in mijn dorst hebben zij mij zure wijn laten drinken.' En precies

dat gebeurde hier. Eeuwenoude psalmwoorden die precies zo gebeuren op het moment dat Jezus sterft. En daarom verhaalt Johannes ook dit opmerkelijke kruiswoord van Jezus 'ik heb dorst', voordat hij ons meeneemt naar het einde, toen Jezus zei 'het is volbracht'.

Psalm 69 komt niet zomaar uit de lucht vallen. Op twee plaatsen eerder in het Johannesevangelie kunnen wij ook al lezen dat deze Psalm in het leven van Jezus tot vervulling is gekomen. Aan het begin van het Johannesevangelie lezen wij dat Jezus de tempel schoonmaakt, dat Hij al de geldwisselaars en kooplui uit het huis van God wegjaagt. Want zo is het huis van God niet bedoeld! En dan eindigt Johannes deze geschiedenis met te schrijven (Johannes 2, vers 17): 'en Zijn discipelen herinnerden zich dat er geschreven is: de ijver voor Uw huis heeft mij verslonden'. De ijver voor Uw huis heeft mij verslonden..., ook woorden uit Psalm 69 (vers 10), woorden die volledig op Jezus van toepassing waren op dat moment in Zijn ijver, Zijn vurige liefde voor het huis van Zijn Vader.

In Johannes 15 horen wij vervolgens Jezus met Zijn leerlingen in gesprek over de wereld die vijandig zal staan tegenover de leerlingen. De wereld zal vijandig tegenover de leerlingen staan, omdat zij vijandig tegen Jezus Zelf staat. En als Jezus spreekt over de haat die men tegen Hem heeft, wordt opnieuw Psalm 69 geciteerd: 'zij hebben mij zonder reden gehaat' (vers 5).

En nu aan het einde van Jezus' leven zien wij opnieuw een zin uit Psalm 69 werkelijkheid worden: 'in mijn dorst hebben zij mij zure wijn laten drinken'. Drie keer komen wij in de beschrijving van Jezus' leven Psalm 69 tegen.

Waarom Psalm 69? Waarom lijkt deze psalm het raamwerk te zijn van Jezus' werken en woorden, leven en sterven? ... Ik ga nu niet heel Psalm 69 behandelen. Het is een lange Psalm met heel veel verschillende elementen. Maar om het bij de strekking van de Psalm te houden: Psalm 69 verwoordt de strijd van een gelovige. Deze gelovige ervaart pijn, ja diep lijden... tegenstand van zijn volksgenoten... tegenstand zelfs van zijn familie... Deze gelovige weet dat hij zelf ook zonden en gebreken heeft – deze belijdt hij ook voor God (vers 6) – maar het lijden dat hij draagt is niet simpelweg zijn eigen schuld. Nee, het is smaad, lijden, laster die hij ondervindt, vanwege zijn geloof... vanwege zijn in dienst staan van de Heere. 'Ter wille van U draag ik smaad', zo zegt hij. 'De ijver voor Uw huis heeft mij verteerd'. 'Al de smaad van wie U smaden, is op mij gevallen.' De psalmdichter, deze gelovige, staat heel dicht bij God..., maar ondervindt juist daardoor zo intens veel moeite. Hij beschrijft met allerlei beelden zijn tegenstanders: mensen die een spotlied over hem zingen, die grappen over hem maken. Mensen die hem gal als voedsel geven, dus: mensen die hem willen vergiften. Mensen die hem – en dat zien wij bij het kruis – mensen die

hem in zijn dorst zure wijn laten drinken. Mensen die zich totaal niet om hem bekommeren, om hem geven... Hij was tot een spotliedje voor hen geworden.... hij was tot een vreemde geworden. Nu, in deze mens die in Zijn liefde voor God zoveel tegenstand ervoer, ja ten onder ging... in deze mens die zoveel tegenstanders ontmoette juist in zijn liefdedienst voor God... in deze mens zien wij de Heere Jezus. Johannes zag die eeuwenoude woorden werkelijkheid worden in Jezus. Hij was de lijdende Knecht van de HEERE. Degene met Wie werd gespot, om Wie werd gelachen. Degene die zonder reden werd gehaat. Degene Die zure wijn te drinken kreeg, toen Hij aan het kruis Zijn dorst uitriep. Degene die al die tegenstand, smaad, spot en haat op zich laadde.

Waarom is het zo belangrijk om deze achtergrond van de woorden 'Ik heb dorst' te ontdekken? Waarom is het belangrijk om deze achtergrond van Psalm 69 naar de voorgrond te halen nu wij bij het kruis staan?

Nu, deze psalm helpt ons om iets van dat onbegrijpelijke lijden en sterven van Jezus te verstaan. Jezus is namelijk niet zomaar opeens gekomen om die weg van kribbe tot kruis te gaan. Jezus ging de weg van psalm 69. De weg van al die lijdende rechtvaardigen..., die weg van die mensen onder het volk Israël die zich zoveel moeite hebben getroost om staande te blijven in het geloof... om dicht bij God te blijven. Psalm 69 was een van die psalmen waarmee de gelovigen onder het volk Israël tot God riepen, tot God klaagden: 'waarom al die tegenstand? Waarom al die smaad? Waarom hoort God ons niet? Wij dreigen ten onder te gaan... Wij houden het niet meer vol... Wij voelen zoveel pijn en God maakt nog steeds maar niet een einde aan onze last, de smaad, de moeiten die wij ervaren! Zoveel liefde voor Gods huis – de ijver van Uw huis heeft mij verteerd – maar als gelovige moet ik juist zoveel weerstanden overwinnen..., soms zo'n strijd volhouden om staande te blijven... en zie ik dat het hele geloof, en God, en Zijn kerk geweld worden aangedaan.'

Hier op Golgotha krijgen wij eindelijk Gods antwoord te horen. God antwoordt niet: Ik zal nu even een einde maken aan al die vragen, die worstelingen, die pijn. Nee, Gods antwoord hier in de Heere Jezus is: Ik kom bij je. Ik kom bij je in die pijn. In die worstelingen. Ik zal die smaad van je dragen. Ik zal je pijn doorleven. Ik zal die vragen die jou raken in *Mijn eigen* binnenste laten steken. Ik zal die weg gaan... om te laten zien... dat jouw God niet ver is..., maar heel nabij is... Ik zal die weg gaan, die weg van psalm 69... die weg van jou... die weg van het zoeken, roepen, angstig zijn, onrecht ondergaan, moeten lijden.

Geeft deze psalm 69 voor u op deze manier nieuw licht op wat er hier gebeurt aan het kruis? Jezus die voor ons daar heeft geleden..., omdat wij net zoals de psalmdichter van psalm 69 maar al te goed

beseffen dat wij niet zonder zonden zijn en dat er nog zoveel rammelt aan die verbinding die wij met God mogen hebben. Hier aan het kruis ontmoet ik de Redder van mijn leven, de Verzoener van mijn schuld..., maar hier ontmoet ik ook Degene die de weg van Psalm 69 is gegaan. De weg van die gelovigen die zoveel tegenstand kunnen ervaren, die door de mensen om hen heen als vreemd worden gezien... Jezus is de weg gegaan van die mensen die niet worden begrepen om hun geloof en die moeten ervaren dat er zoveel tegen hun geloofsovertuiging indruist en hun geloof ter discussie stelt... Jezus is de weg gegaan van die mensen die vurig willen geloven, maar die bemerken dat God niet altijd als zo heel dichtbij wordt ervaren..., dat het geloven soms een roepen is zonder antwoord te krijgen. Jezus is die weg gegaan van psalm 69, die weg van die mensen die vol ijver en vuur zijn in het geloof, maar van wie de ijver en het enthousiasme soms zo de grond in worden geboord en die soms zo teleurgesteld raken. Jezus is de weg gegaan van psalm 69, de weg waarop ik ervaar dat het hele geloof soms zo'n worstelen, zo'n uithouden, zo'n volhouden en volharden is. Maar op die weg ben ik dus niet alleen. Ik mag zien op het kruis. God is niet ver weg. God is heel dichtbij. In Jezus. Hier aan het kruis. Hier in mijn zonden en wonden, in mijn tekortkomingen, maar ook in mijn vragen, mijn zoeken, mijn worstelen... is Hij nabij.

Ik heb dorst... Er gaat dus een hele wereld schuil achter deze enkele woorden. Een wereld van tegenstand, smaad, worstelen, vol proberen te houden... een wereld van strijd, van roepen tot God, van God kwijt zijn en toch vasthouden. Een wereld die soms zo herkenbaar is. In die wereld is Jezus gekomen. Om onze dorst te lessen.

Daarom – heel kort nog – moet ik denken aan een andere geschiedenis in het Johannesevangelie. De geschiedenis van de Samaritaanse vrouw bij de waterput (Joh. 4). Ook daar gaf Jezus te kennen dat Hij dorst had en water wilde. De vrouw putte voor Hem water, maar uiteindelijk bleek dat Hij niet gekomen was om Zijn eigen dorst te lessen, maar om haar dorst te lessen... om haar het water des levens te geven. ...

Dat is wat hier gebeurt op Golgotha. Jezus roept zijn dorst uit. Hij roept onze dorst uit. Maar het einde van het verhaal is niet dat Hij Zijn dorst lest. Het einde van de geschiedenis is dat Hij *onze* dorst lest.

Daarom mogen wij nu Avondmaal vieren en terugdenken aan het kruis, aan dat lijden, aan die dorst. Daar hangt mijn Redder... om voor mij in al mijn zonden, maar ook mijn wonden, strijd en zoeken... mijn dorst te lessen. Amen.

ds. E.G. (Eddy) de Kruijff
tel. 010 210 89 71
dekruijff@live.nl